

SLANJE SMS PORUKA U KOJIMA SE RABE DIJAKRITIČKI ZNAKOVI VIŠESTRUKO SE NAPLAĆUJE

Kvačice poskupljuju SMS-ove

Nepoznat je podatak da se poruci koja sadrži ć, č, đ, š ili ž tijekom slanja znatno povećava obujam i, iako ona na odredište stiže kao jedna poruka, naplaćuje ih se više

ZAGREB - Pisanje SMS poruka na »pravom« hrvatskom jeziku u Hrvatskoj je - skup sport. Tek su rijetki građani, i to zaposleni u telekomunikacijskim tvrtkama te u trgovinama mobitelima, naime, upoznati s činjenicom da se slanje SMS poruka u kojima se rabe dijakritički znakovi (ć, č, đ, š, ž) - višestruko naplaćuje. Većini je nepoznat podatak da se poruci u kojoj ima dijakritika, naime, tijekom slanja znatno povećava obujam i, iako ona na odredište stiže kao jedna poruka, naplaćuje ih se više, ovisno o tome koliko je dijakritika korišteno. Korisnike mobitela o tome, međutim, ne obavještavaju niti proizvođači mobitela u svojim uputama, niti telekomunikacijski operateri kojima se ova tehnička kvača, dakako, itekako isplati.

Ne prepoznaju »naša« slova

Kako to stručnijim jezikom pojašnjavaju upućeni, SMS serveri u Hrvatskoj ne mogu prepoznati »naša« slova, zbog čega ih mobitel tijekom slanja pretvara u znatno dužu kombinaciju znakova i oni kao takvi dolaze na server. Primjerice, jedno obično ć pretvori se u nekoliko čudnovatih znakova, a kad poruka krene od servera prema primatelju, ona biva dekodira-

Broj 929/2 u gornjem desnom kutu zaslona mobitela označava prelazak na drugu poruku

na, a slova opet »naša«. Iako je primatelj dobio samo jednu poruku, koliko ih je pošiljatelj i odaslao, naplaćeno mu ih je više, ovisno o broju korištenih dijakritika.

Prema našem malom eksperimentu, poruka u kojoj je bilo 225 znakova, bez ijedne dijakritike, tretira se u naplati kao dvije poruke jer je premašila 160 znakova, broj znakova do kojih se poruka naplaćuje kao jedna. Međutim, u pokusu u kojem je među tih 225 znakova bilo njih pet dijakritičkih, naplaćena je kao - četiri poruke, dakle dvostruko više od poruke u

kojima su umjesto ć, š, ž korišteni c, z, s.

Tehnološka ograničenja

Kako upozoravaju iz Društva za zaštitu potrošača, s telekomunikacijskim operaterima već su vođene rasprave na ovu temu, no i oni se, baš kao i proizvođači mobitela, opravdavaju tehnološkim ograničenjima. Naime, operateri drukčije ne mogu prenijeti poruku nego na ovaj način, koji im je, usput, i vrlo isplativ, dok tehnoloških mogućnosti koje bi to promijenile nemaju niti proizvođači mobitela. Pro-

blem je u tome, međutim, što ni jedni niti drugi na to ne upozoravaju svoje korisnike, odnosno kupce, koji bi, da to znaju, mogli sami odlučiti hoće li poruku pisati na »pravom« hrvatskom ili ne. U ugovorima s operaterom te odredbe nema, baš kao ni u uputama za korištenje mobitela, a informacija se na internetskim stranicama nekih od njih može pronaći tek ako se ciljano i traži. Prošle je godine u Hrvatskoj naplaćeno slanje 3,7 milijardi SMS poruka, pitanje je samo koliko je poruka uistinu i - napisano.

Bojana MRVOŠ PAVIĆ